

ТУРЦИЯ Е РАКЕТНА СИЛА ПРОЕКТ J-600T Yıldırım (ЙЛДЪРЪМ)

по данни от “Уикипедия”

Опертивно-тактическа ракета J-600T „Йлъдъръм“ на самоходна установка F-600T

ТЗМ (товаро-зарядната машина) на комплекса.

Претоварване на ракета от ТЗМ на ПУ

Парадът на “Деня на победата” 2007 г.

Проект “J” на Турските въоръжени сили е програма за разработка на серия балистични ракети с обсег от 150 (Йлдъръм-1) до 300 (Йлдъръм-2) км.

J-600T Yıldırım (Светкавица) е конвенционална, балистична ракетна система, притежаваща висока точност на поразяване и добра мобилност на пусковите установки. Функцията и е да поразява командни пунктове, логистични и инфраструктурни структури на противника, както и да действа съвместно с артилерията като увеличава по този начин поразяващия и ефект.

Този проект е резултат от сътрудничество на Турция с Китай и Пакистан за съвместно разработване на балистични ракети, започнало в края на 70-те и началото на 80-те години на 20 в. Историята на проекта “J”, както и на по-стария проект “Kasirga”, води началото си от първата половина на 90-те г., когато преговорите за трансфер на технологии и производство по лиценз в Турция на американската реактивна артилерийска система за залпов огън M-270 MLRS се провалиха. Тогава Турция решава да търси други алтернативи, главно насочени към пълна независимост на разработваните военни технологии, с цел да се създаде самостоятелна национална инфраструктура за създаване и развитие на управляеми ракети.

След подписване на договор за лицензирано производство на китайските ракети WS-1A и WS-1B в Турция под името “Kasirga”, през 1997 г., подобен договор е подписан с китайската корпорация СРМІЕС (китайска корпорация за експорт и импорт на високоточни машини) за китайската ракетна система B-611 SRBM. През 1998 г., в Турция започва производството на ракетната система B-611 с над 200 ракети, на обща стойност 300 000 000 USD. (SRBM) са

балистични ракети с малък радиус на действие – до 1 000 км, но имат възможност за монтиране на ядрени бойни глави.

J-600T по дизайн се основава на B-611 SRBM разработен от CASIC (Китайска корпорация за въздушна и космическа техника), има сравнително ниска цена и е тактическа ракетна система с обхват до 250 км. Има е усъвършенствана версия B-611M, и се явява аналог на китайските ракетни комплекси на M-7 (CSS-8), M-11 (CSS-7 и DF-11). Те пък от своя страна са конструирани върху основата на зенитно-ракетния комплекс HQ-2 SAM, копие на руския зенитно-ракетен комплекс SA-2 (С-75 Двина (натовско наименование SA-2 Guideline, руско зенитно-ракетен комплекс на въоръжение в1957 г.).

На военното изложение в Анкара IDEF-2007, през 2007 г., експертите на СРМИЕС потвърдиха, че B-611M, е подобрена версия на B-611, и не е се явява част от програмата за китайско-турско сътрудничество. Турция получава пълни права за производството му. Турската военно-промишлена корпорация “Roketsan” започва производството на оперативно-тактическия комплекс J-600T, като се правят различни промени в дизайна, в състава на ракетното гориво и в конфигурацията на бойните глави.

J-600T, е на въоръжение в турската армия от 2001 г., разработван е при голяма секретност и за пръв път наличността му е демонстрирана на военния парад в Анкара 30 август, 2007 г. по повод “Деня на победата (Зафер байрами).

Турското радио и телевизия обявяват официално съществуването на турската ракетна система “Йълдъръм”. На парада са показани самоходните пускови установки, ракетите и товаро-зарядните машини. Системата “Йълдъръм” е записана в регистъра на конвенционални оръжия на ООН през март 2007.

Системата “Йълдъръм” се състои от две части: на J-600T SRBM и F-600T - самоходната пускова установка базирана на шаси от MAN 26.372 6x6, камион, произвеждан в Турция. На същото шаси са базирани артилерийските ракетни системи за залпов огън T-122 Сакария и T-300 Kasirga MBRL.

Всяка пускова F-600T носи по една ракета J-600T поставена на открита релсовидна направляваща, и може да бъде готова за пуск за по-малко от 25 минути, а пусковата установка е готова за марш за по-малко от 5 минути. Ракетата се натоварва на пусковата установка F-600T с кран от ТЗМ (товаро-зарядната машина) базирана също на MAN 26.3726x6.

Траекторията на ракетата се от INS (инерционна система за навигация), която може да коригира полета със задвижване на четирите крила разположени до дюзите. Данните за траекторията на ракетата се задават от управляващото устройство (GCU) (FCS) намиращо се на борда на пусковата установка притежава и управляващо устройство F-600T, непосредствено преди пуска. FCS-устройството може да получава информация от ВАИКС (компютърна система за управление на огъня), както и TOMES (Артилерийска метеорологична система). Ракетата може да бъде оборудвана с GPS /INS GCU.

Турският ракетен комплекс се смята донякъде за аналог на руския “Искандер”.

Всяка батарея от комплекса “J-600T Йълдъръм” се състои от:

- ♣ 1 x Команден пункт
- ♣ 2 x екипажа за контрол на огъня
- ♣ 6 x F-600T стартови пускови установки
- ♣ 7 x F-600T товаро-зарядни машини
- ♣ 1 x автомобил за поддръжка

(по своята окомплектованост 1 батарея се явява аналог на бившите български ракетни дивизиони)

Технически данни:

Производител: Roketsan (Турция)
Стартова пускова установка: F-600Т (базирана на шаси на на MAN 26.372 6x6)
Бойна глава тип: TNT + RDX
Управляваща система: INS
Обхват: 150 км (J-600Т Йълдъръм I); 300 км (J-600ТЙълдъръм II)
Диаметър на ракетата: 600 мм
Дължина: 6.10 m
Тегло, общо: 2100 кг
Тегло, бойна глава: 480 кг
Твърдо горивото тип: НТРВ (Composite)
макс.отклонение от целта: <15 м (за J-600Т Йълдъръм I)

Литература:

- Jane's Missiles and Rockets
 - Savunma ve Havacılık (Defence and Aerospace) Magazine
 - http://www.sage.tubitak.gov.tr/en/proje_urun.asp
 - <http://www.mkek.gov.tr/english/main.aspx>
 - <http://www.roketsan.com.tr/defaulteng.htm>
 - <http://www.mtcr.info/english/index.html>
 - <http://savunmavestrateji.makephpbb.com>
 - <http://www.sinodefence.com>
 - <http://www.fas.org>
 - [http://gbulten.ssm.gov.tr/arsiv/2002/01/14/2_copy\(3\).htm](http://gbulten.ssm.gov.tr/arsiv/2002/01/14/2_copy(3).htm)
 - <http://trmilitary.com/forum/viewtopic.php?f=2&t=9534>
-

P.S. Турция вече е ракетна сила, тя произвежда свои тактически ракетни комплекс с далекобойност 150 и 300 км.

С далекобойност 300 км. бяха и българските ракети (СКЪД - Оперативно тактически комплекс 8К14/Р-17, от бившата Ямболска ракетна бригада, унищожена през 2002 г., заедно с по-модерният комплекс ОТР „Ока” с далекобойност 500 км, който беше дислоциран в Телишката ракетна бригада!) А къде сме ние сега?

До началото на 90-те год. България притежаваше най-големите Ракетни войски на Балканския п-в. В резултат на изцяло безотговорното, безумното и престъпно управление на страната извършено от “героите на прехода” формирали криминално-бандитската съвр. “политическа класа”, българската армия беше разбита до основи, в това число и Ракетните ни войски които бяха изцяло ликвидирани (изкл. комплекса “Точка” който е на доизживяване и в близките години ще приключи съществуването си).

Вместо да съхраним “съветското ракетно наследство” и подобно на Турция да създадем собствени модификации и варианти, които да се произвеждат изцяло в България, за да не зависим от внос, българските управници унищожиха всичко – базата, подготвените ракетни сепициалисти, разрушиха и военно-промишления си комплекс и днес БА прилича и по вид и по брой на албанско опълчение от Косово, въоръжена само с леко стрелково оръжие, без ракетни и зентно-ракетни комплекси, без реактивна и класическа артилерия, без танкове, без самолети, без флот! Интересно срещу кого ще бъдат насочени турските ракети! България изобщо не е застрахована срещу турската агресивност и винаги е считана от Турция за противник!

о.з.ст.л-т Ж.Войников (служил в Ракетните войски на България)